

O SEXUALITĚ

a lidských vztazích

XVII. ročník konference

[Bulletin]

normalita ve vztazích a v sexu
aneb je snad dneska ještě něco nenormální?

[7. - 9. května 2017] – [Uherské Hradiště] – [sex.systemic.cz]

[**Hlavní téma XVII. ročníku konference**]

Normalita ve vztazích a v sexu aneb jak je snad dneska ještě něco nenormální?

Otevíráme již 34. rokem prostor pro mezioborová setkání ke vzájemné podpoře a spolupráci, s mezinárodní účastí, pohodou, humorem a večerem u dobrého vína a cimbálové muziky.

[**Konference proběhne**]

v Uherském Hradišti ve dnech 7. – 9. června 2017

v prostorách Malé scény Slovákého divadla,

v komorním prostředí, které podporuje vzájemnou blízkost účastníků.

[**Srdečně zvou organizátoři**]

Extima CZ, s.r.o.

Sexuologická společnost České lékařské společnosti

pod záštitou starosty města Uherské Hradiště

extima

 Uherské Hradiště
Srdce Slovácka

[Organizace konference]

Řízení programu konference

Program řídí vědecký výbor. Jednotlivé části programu řídí 2- až 3- členné pracovní předsednictvo v čele s předsedou, kterého jmenuje vědecký výbor na příslušnou část konference z přítomných účastníků konference.

VĚDECKÝ VÝBOR KONFERENCE

Petr Parma, předseda vědeckého výboru, ředitel Poradenské skupiny Extima, Praha, ředitel České systemické společnosti, Praha, soukromá psychologická praxe, Praha

Petr Weiss, vědecký sekretář Sexuologické společnosti České lékařské společnosti J. E. Purkyně, Praha, psycholog Sexuologického ústavu 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy, Praha

Jaroslav Zvěřina, předseda Sexuologické společnosti České lékařské společnosti J. E. Purkyně, Praha, přednosta Sexuologického ústavu 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy, Praha

Radim Uzel, ředitel Společnosti pro plánování rodiny a sexuální výchovu, Praha

František Peřina, čestný člen vědeckého výboru in memoriam, psycholog a podnikatel, Zlín

KONTAKT NA VĚDECKÝ VÝBOR

Martin Chochola, tajemník vědeckého výboru konference. Extima CZ, s.r.o.,
Budějovická 1155, 252 42 Jesenice, e-mail: info@systemic.cz tel.: +420 604 179 980

KONTAKT NA ORGANIZAČNÍ VÝBOR

Hana Štěpánová, tajemnice organizačního výboru konference. Extima CZ, s.r.o.,
Budějovická 1155, 252 42 Jesenice, e-mail: info@systemic.cz, tel.: + 420 604 921 019

Všechny informace a aktuální program konference najdete na webových stránkách konference www.sex.systemic.cz.

[**Informace k průběhu konference**]

Konferenční poplatek

Účastníci konference hradí konferenční poplatek ve výši 1000 Kč (do konce března 2017), respektive 1.200,- Kč (od 1. dubna či na místě). Cena zahrnuje účast na jednání konference, účast na společenském večeru, konferenční materiály včetně tištěného bulletinu s programem a informacemi a láhev dobrého moravského vína podle výběru.

Účastnický poplatek uhradte prosím v hotovosti při prezenci. Do konce dubna 2017 jej lze uhradit také bezhotovostním převodem na účet 211874808/0300. Poplatek prosím zásadně neplaťte poštovní složenkou! Platbu označte variabilním symbolem 052017. Do "zprávy pro příjemce" napište "Konference 2017 - jméno účastníka". Při prezenci je třeba doložit platbu konferenčního poplatku potvrzeným bankovním příkazem.

Účet je veden u ČSOB Praha. Majitelem účtu je Extima CZ, s.r.o.

Prezence a program

Přihlašování účastníků konference bude probíhat první den konference od 14:30 hodin do konce programu a druhý den od 8,00 do 16 hodin. Do této doby se vybírá konferenční poplatek 1.200,- Kč. Od 16 do 21 hodin se vybírá konferenční poplatek 900,- Kč. Každý účastník, který zaplatí konferenční poplatek, bude vybaven láhví dobrého moravského vína. Zpočátku bude i výběr (kdo dřív přijde...).

Informační služba bude k dispozici na recepci po celou dobu trvání konference. Klub s barem a občerstvením bude k dispozici jak po celou dobu trvání konference, tak dle zájmu vytrvalců i po skončení programu. Obdržíte zde také jednodušší snídaně a svačiny.

Hlavní program (sdělení) konference budou probíhat v sále Malé scény Slováckého divadla, o kapacitě 120 míst, a v Klubu Malé scény Slováckého divadla o kapacitě do 25 míst s barem a s možností obsluhy a občerstvení.

Sborník příspěvků

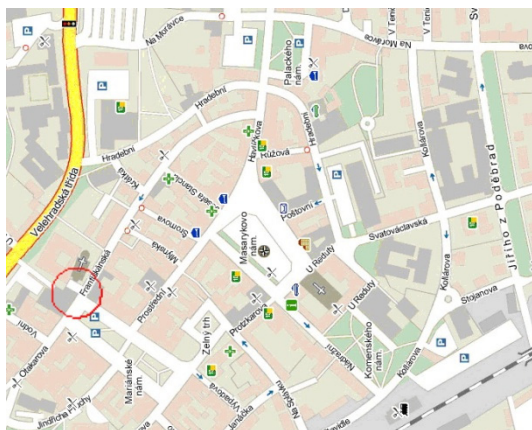
Sborník příspěvků z konference vyjde elektronicky na webových stránkách konference. Zařazeny budou všechny příspěvky, které jsou přihlášeny a které autoři dodají pracovním recepcím do ukončení konference nebo mailem na info@systemic.cz do konce května 2017.

Kreditní body

Konference je kreditována Českou lékařskou společností J. E. Purkyně, Českou asociací sester a Asociací klinických psychologů.

Místo konání

Malá scéna Slováckého divadla se nachází na Mariánském náměstí v historickém centru města Uherské Hradiště, asi 400 metrů od autobusového a 500 metrů od vlakového nádraží. Z náměstí vejdete v horní (severní) části do průchodu, v průchodu pak vchodem do 1. poschodí. GPS: 49°4'15.172"N, 17°27'34.897"E.

Ubytování účastníků

Ubytování si zajišťují účastníci sami. Na internetových stránkách konference www.sex.systemic.cz najdete naše doporučení, včetně cenových relací.

Parkování osobních vozidel

Parkovat doporučujeme účastníkům raději u svých ubytovacích zařízení. Parkování na parkovišti na náměstí u Malé scény Slováckého divadla je obtížné. Omezený počet míst byvá na parkovišti zezadu Malé scény (vjezd z hlavní průtahové komunikace městem naproti hlavní budově Slováckého divadla).

[Časový harmonogram]

STŘEDA 7. ČERVNA 2017

- 14:30 Prezence
15:30 **1. část** – Zvláštnosti, odchylky, úchylky a perverze [sdělení]
17:00 Přestávka a večeře
18:00 Slavnostní zahájení konference
18:15 **2. část** – Od lidové tvořivosti k paragrafům [sdělení]
19:45 Přestávka
20:15 **3. část** – Bio-psycho-socio-antropo-spirituální normy [sdělení]
21:45 Ukončení prvního dne

ČTVRTEK 8. ČERVNA 2017

- 08:30 Prezence
09:00 **4. část** – Optikou partnerských vztahů [sdělení]
10:30 Přestávka
11:00 **5. část** – Z lékařských chorobopisů [sdělení]
12:30 Oběd
14:00 **6A. část** – Aktuální trendy [sdělení]
14:00 **6B. část** – Sexuologické praktikum I. [workshop]
15:30 Přestávka
16:00 **7A. část** – (Ne)zdravé sexuální chování [sdělení]
16:00 **7B. část** – Sexuologické praktikum II. [workshop]
17:30 Večeře
19:30 **8. část** – Humor, víno, zpěv a tanec v sexualitě [společenský večer]
22:30 Ukončení druhého dne

PÁTEK 9. ČERVNA 2017

- 09:30 **9. část** – Sexuologické praktikum III. [workshop]
11:00 Přestávka
11:30 **10. část** – Sexuologické praktikum IV. [workshop]
13:00 Závěr konference

[normalita ve vztazích a v sexu]

[Program konference]

STŘEDA 7. ČERVNA 2017 DEN PRVNÍ

14:30 Dobrý den.

Čas "Č" nastal, přihlašují se první účastníci...

15:30 Začíná 1. část konference

Zvláštnosti, odchylky, úchytky a perverze

Michal Chovanec

Penis Captivus - minulost', přítomnost' a budoucnost' [sdělení – 15 minut]

V společnosti sa traduje množstvo mýtov o sexe. Mýty majú rôznu silu s ktorou vplývajú na ľudskú psychiku a sexualitu. Z toho dôvodu sa autori rozhodli preskúmať mýtus, ktorý je starý niekôžko stáročí: Penis Captivus. Mýtus týkajúci sa fenoménu Penis Captivus ani v súčasnosti nestráca na verbálnej sile a objavuje sa v odbornej a laickej spoločnosti.

Petr Weiss

Zvláštnosti lidské sexuality III. [sdělení – 15 minut]

Fetišismus je zjavně nejčastější sexuální deviací v objektu. I když existují lidé s mnoha libůstkami v této oblasti (muži, co mají v oblibě ženy s velkými nadry, zaměřeni na dlouhé nohy či vlasy atd.), o fetišismu mluvíme jen u těch, u nichž je fetiš základní podmínkou sexuálního vzrušení. Fetišem se přitom může stát cokoliv, jakýkoliv předmět či část ženského těla. Autor ve svých referátech postupně mapuje ty nejbizarnější fetiše, přičemž ve svých minulých sděleních probral zaměření na pleny a výkaly, na ženy nadměrné tloušťky, objekty s protézami, sexuální kanibaly a podobně. Ve svém dalším referátu se zaměří na neméně zvláštní a nezvyklé druhy sexuálních objektů.

Eva Smejkalová

Sexualita žen ve výkonu trestu odnětí svobody [sdělení – 30 minut]

V penitenciární psychologii se setkáváme převážně s publikacemi, které se zaměřují na oblast mužských vězňů. O problematice vězňených žen se toho ví podstatně méně. Vzácností jsou pak studie, které se týkají sexuality těchto žen. Výzkum staví na práci doc. Miloslava Jůzla (2012), který tuto intimní problematiku zkoumal v ženské věznici Světlé nad Sázavou. Dotazníky vyplnilo 339 žen, přičemž každá z nich zde odhalila své touhy a představy o sexuálním životě. Ženy byly sdílné, a proto jsem se rozhodla věnovat se ženské sexualitě za těchto specifických podmínek více do hloubky. Během února 2017 mi poskytlo rozhovor celkem 19 žen, některé rozhovory trvaly více, než hodinu. Data sice nejsou kompletně zpracovaná, ale už v této chvíli je možné nahlédnout do sexuálního života žen za mřížemi a do jejich vztahů.

Radim Uzel

Erotické a tantrické masáže jako zdravotní procedura [sdělení – 15 minut]

Sdělení vychází ze zkušeností soudního znalce, který byl požádán provozovateli těchto sexuálních procedur o posudek týkající se jejich zdravotní bezpečnosti a prospěšnosti. Za účelem vypracování posudku bylo navštíveno několik těchto pražských podniků a provedeno jejich zhodnocení. V celkovém zhodnocení pak bylo využito zahraničních zkušeností ze severských zemí a porovnány tuzemské a zahraniční provozovny.

Vladimír Korpáš

Klíčové momenty léčby sexuálních deviantov [sdělení – 15 minut]

Príspevok mapuje základné momenty liečby sexuálnych deviantov od prvého stretnutia sa s možnosťou sexuologickej liečby až po jej predpokladané ukončenie, resp. trvanie liečby v priebehu bežného života. Dáta boli získané sebvýpovednými dotazníkmi a spracované boli metódou fokusových skupín, pričom sme pracovali so vzorkou sexuálnych deviantov, ktorí vykonávajú ochranné sexuologické liečenie v podmienkach slovenskej väznice.

17:00 Přihlašují se opozdílí účastníci

někteří jdou povečeřet, někteří už popít...

18:00 Celebrity zamačkávají slzy v oku

a slavnostně zahajují konferenční klání klaněním se...

18:15 Začíná 2. část konference

Od lidové tvořivosti k paragrafům

Jana Bílková

Obrazy sexuality v moravském folkloru - písňový materiál etnografické oblasti

Hornácko [Sdělení – 15 minut]

Příspěvek k obrazům sexuality v moravském folkloru vychází z písňového materiálu etnografické oblasti Hornácko. Popisuje a dokumentuje různé typy aluzí na témata související se sexualitou: obrazy metaforické a obrazy nemetaforické. V rámci druhé skupiny, tedy přímých obrazů sexuality, se dostáváme do oblasti tzv. ščeglivých písní. Ke každému z typických motivů jsou uvedeny příklady z etnografického materiálu.

[normalita ve vztazích a v sexu]

Vanda Lukáčová

Extrémní feminizace - bimbo barbie [*Sdělení – 20 minut*]

Referát přináší pohled na arteficiální ideál krásy, známý hlavně z pornoprůmyslu. Ženy označované jako bimbo barbie kromě vzhledu staví i na vlastní životné filosofii. Jde o přechodný módní trend, nebo pornografickou fantazii a ideál krásy většiny mužů?

Alex Hrouzková

Decoding Desire – tajemství touhy [*Sdělení – 30 minut*]

Kanadský dokument Decoding Desire z roku 2014 hovoří o posledních vědeckých zjištěních v oblasti sexuální touhy. Film ukazuje zajímavosti v sexuálním chování ve zvířecí říši i u lidí a boří mnohé dosavadní předsudky. Inspirováni tímto dokumentem můžeme diskutovat o tom, co vše rozhoduje při výběru sexuálního partnera, co vše způsobuje naši touhu.

Miroslav Mitlöhner

Normalita a nenormalita v sexu z pohledu trestně právní historie [*Sdělení – 20 minut*]

Přehled názorů a postojů k sexuální morálce a její vyjádření v normách trestního práva v průběhu dějin lidské společnosti.

19:45 Účastníci společensky ko(nve)rzuji, popíjejí, pojídají...

20:15 Začíná 3. část konference

Bio-psycho-socio-antropo-spirituální normy

Ludmila Trapková, Vladislav Chvála

Jak rozumíme sexualitě v bio-psycho-sociální perspektivě? [*Sdělení – 30 minut*]

Na lidskou sexualitu je možné se dívat prizmatem Engelova bio-psycho-sociálního modelu zdraví a nemoci. Jak mu však rozumíme dnes, čtyřicet let po jeho publikování? Co přinesl další vývoj teorie systémů? Po třiceti letech práce s rodinami se domníváme, že je nezbytné respektovat výsledky biologických, psychologických i sociologických výzkumů, máme-li porozumět vývoji sexuálního chování. Poukážeme na obtíže spojené s širokým bio-psycho-sociálním pojetím, které nutně překračuje hranice oborů, které se liší vzděláním, výzkumnou metodologií, mnohdy i rozdílným paradigmatem. Jako se biologické teorie sexuality málo věnují vlivu sociálních systémů, tak se na druhé straně sociologové málo věnují jejím biologickým aspektům. Tak vzniká dojem, že jde o spor, zda sexuální vývoj, sexuální identita a orientace jsou výhradně biologicky podmíněné, nebo jsou dány sociální a kulturní normou. Bio-psycho-sociální teorie umožňuje prolnutí těchto pohledů. Sexualita jedince se vyvíjí v rodině (nebo její náhradě) a rodinný systém má tak na vývoj jednotlivce významný vliv. Není sporu o tom, že biologicky podmíněná sexualita je různě silně omezená a moderovaná sociálními normami a tlaky tak, aby byla zajištěná dostatečná reprodukce populace (máme-li

[normalita ve vztazích a v sexu]

vůbec v dlouhodobé perspektivě sledovat něco jako vývoj kultury). Kulturní tlak na sexuální vývoj jedince je pro každou kulturu specifický a zajišťuje její stabilní vývoj v soutěži s jinými kulturami. Tam, kde tyto kulturní vzorce preferují z pestré spontánní nabídky různých vývojových variací heterosexuálního chování, populace (bez antikoncepce) sílí. Oslabení nebo úplné odstranění tohoto tlaku společnosti může podle našeho názoru vést k větší nestabilitě vývoje směrem k dospělé heterosexualitě, k větší pestrosti sexuálního vývoje bez ohledu na reprodukční funkci. Není jisté, že si zastánci radikální dekonstrukce kulturních vzorců jsou takových důsledků pro vývoj evropské kultury vědomi. Oslabení konzervativních norem pochopitelně vede k větší svobodě jednotlivce, ke svobodnějšímu utváření sexuální identity. To se pak může jevit jako „přirozený stav“, ve kterém už není bisexualita a plodnost diktaťem ani normou, a plodnost populace nemusí být zdaleka zaručena. Nestavíme se proti takovému vývoji, ale nabízíme širší pohled na tuto problematiku k jejímu lepšímu pochopení.

Kateřina Klapilová

Kamasutra v praxi [Sdělení – 15 minut]

Vyobrazení a popis rozličných sexuálních aktivit a pozic během sexuálního aktu je námětem mnoha populárních knih. Některé studie popisují vztah sexuálních pozic s behaviorálními projevy orgasmu u primátů. Předpoklad, že odlišné sexuální polohy mohou mít vliv na ženský orgastický potenciál však byl zkoumán ve velmi málo studiích. Cílem našeho výzkumu bylo zjistit, jaké sexuální pozice jsou mezi Čechy oblíbené, jak se liší příjemnost těchto pozic mezi muži a ženami a během kterých žen nejčastěji dosahují orgasmu.

Aleš Svoboda

Antropologie sexuální aberace na příkladu sexuálně deviantních dívek a žen

[Sdělení – 45 minut]

Příspěvek se zabývá historicko-kulturním aspektem sexuálně deviantních dívek a žen. Je součástí vznikající doktorské práce *Sexuell übergriffige Mädchen* na universitě v Kasselu. Pojem deviance je zde chápán dle svého původního etymologického významu: z lat. *deviare* – z cesty vybočující. Pohled do minulosti stručným přehledem Blochovy antropologie psychopatie *sexualis* může navodit dojem, že lidé měli již před pár tisíci lety jasno v tom, co je v oblasti sexuality normální, resp. společensky akceptované, vyžadované a co zakázané. Historicko-kulturní souvislost i a nejednotná povaha lidská patrně ale zapříčinili, že ucelený pohled na sexuální aberace, resp. na sexuální normalitu, dnes nalezneme s nadsázkou snad jen v učebnicích sexuologie. A i tyto jedny z posledních pilířů si dovolí zlí jazykové kritizovat. Propagací sexuálního sebeurčení, v mnoha kulturách stále neblaze proslulým, nám v podstatě vzniklo několik miliard představ o sexuální normalitě, resp. normalita individuální silně nabývá na významu a tenduje tak ke své legitimizaci. Ve druhé části příspěvku se tedy podíváme na sexuální aberace z pohledu současných sociologů sexuality a posledním bodem budou pak sexuálně deviantní a delikventní dívky od 6 let a reprovérzní ženy, nikoli ženy perverzní!

21:45 Končí oficiální program prvního dne

moudří se jdou vyspat na další dny, nedočkaví chtivě otvírají u přihlašování se získané láhve a zkušeně obdobně trénují na zítřejší večer. Posledním dvěma skupinám je k dispozici Klub Malé scény, neb zodpovědní organizační výborníci zamykají prostory konference. Dobrý večer, dobrou noc...

ČTVRTEK 8. ČERVNA 2017 DEN DRUHÝ

08:30 Dobrý den

Přihlašují se největší opozdilci, probouzí se největší ospalci, den zvolna začíná...

09:00 Začíná 4. část konference Optikou partnerských vztahů

Jaroslav Prouza

Deset odstínů právnické barevnosti o sexualitě, partnerství a rodičovství

[sdělení – 25 minut]

Studenti Právnické fakulty UK sledují dění kolem sexuality velmi pozorně prostřednictvím zajímavých témat, ve kterých kombinují obory práva s dalšími vědami. Rostou noví odborníci, kteří už celý život mohli otevřeně debatovat o sexualitě. Na základě deseti studií budeme sledovat jejich život partnerský i mimopartnerský. Problematiku sexu za úplaty. Touhu po rodičovství a s tím spojené problémy, které matky a otcové studentů asi ani netušili. Studenti mohou získávat zkušenosti i v jiných zemích a i tam obohatit své práce o řadu srovnání v přístupech zahraničních právních norem. Ostatně už v prvním ročníku si vytvoří přehled o tom, že díky bohatosti života v antickém Římě už tady vše více či méně bylo v právních normách popsáno.

Eva Jozifková

Sociální hierarchie a hierarchický rozdíl mezi partnery [sdělení – 30 minut]

Předpokládané hierarchické postavení jedince v societě hraje roli při výběru partnera. Při namlouvacím chování se uplatňují signály dominance a submisivity. Mírný hierarchický rozdíl mezi partnery v páru podle výsledů výzkumu souvisí s vyšším reprodukčním úspěchem. Páry v evropské městské populaci dosahovaly vyššího reprodukčního úspěchu bez ohledu na to, zda se podřizoval muž ženě, nebo žena muži. Další fenoménem je sexuální vzrušení hierarchickým rozdílem. Toto chování je pravděpodobně zesíleným projevem původní reprodukční strategie člověka rozumného. Pravděpodobně souvisí se starými mechanismy, které mohou ovlivnit chování člověka na více rovinách. Posledním jevem je partnerské násilí, kdy dochází k neúměrnému snižování hierarchického postavení jednoho z partnerů.

[normalita ve vztazích a v sexu]

Radovan Haluza

Zajímavé kazuistiky ve znaleckém testování otcovství [sdělení – 20 minut]

95% případů je zcela standardních, 4% vyžadují určitou zkušenost při vyhodnocení a asi v 1% si člověk řekne "Jak je tohle možné?" O těchto případech bude příspěvek. A možná ještě o tom, co může nastat asi u 0,01% případů (možná už nastalo, ale každopádně nebylo rozeznáno).

Iva Rolederová

Seběpřijetí a jeho role v partnerských vztazích [sdělení – 15 minut]

Co mají společného Rogers, Ellis, Ainsworth a Bartholomew aneb prezentace teoretických východisek a praktických výsledků diplomové práce o roli seběpřijetí v partnerských vztazích.

10:30 Účastníci společensky ko(nve)rzují, popíjejí, popíjají...

11:00 Začíná 5. část konference
Z lékařských chorobopisů

Antonín Doležal

Normalita v Sexuologii [sdělení – 30 minut]

Sexualita je hodnocena v rámci darwinismu, vedle normy hodnocené podle výskytu, podle zkušeností z výzkumů antropologie mateřství, stanovujeme normu reprodukčního zdraví, která dovoluje srovnání se soubory zatíženými. Práce si všimá změn, které nastaly v pojetí sexu za dobu mé praxe od poloviny 20. století. Podáváme biologickou charakteristiku základny ve vztahu k nadstavbě.

Ladislav Hess

Date Rape Drugs [sdělení – 40 minut]

Na motivaci lidského chování se podílí celá řada vnějších a vnitřních faktorů. Z vnitřních faktorů jsou to především hormony a neurotransmitery, z vnějších pak hlavně sociální vlivy a prostředí. Po intravenózní aplikaci některých anestetik se setkáváme s výskytem tzv. amorózního chování, kdy zejména u žen dochází k inhibici podkoří a v důsledku toho se může objevovat chování se sexuálním obsahem. Již od pradávna jsou používána různá anestetika k překonání sexuálních zábran. Date rape drugs je pojmenování pro farmaka, která mají usnadnit sexuální násilí. Patří mezi ně benzodiazepiny, gama-hydroxybutyrát, ketamin a v Latinské Americe také skopolamin. V posledních letech sem vstupuje také neuropeptid oxytocin, který kromě účinků na mléčnou žlázu a na dělohu má centrální účinky projevující se anxiolýzou, zvýšením empatie a redukcí sexuálního studu. Tyto účinky mohou být pak také u některých žen zneužity.

Jaroslav Zvěřina

O sexuální přirozenosti [sdělení – 20 minut]

Je sexuální orientace vrozená, nebo ji rozhodujícím způsobem ovlivňuje okolí a výchova? Odborníci v tom mají jasno. Sexualita není naučená ani ji z podstatné části nevytváří okolní prostředí. To si ale nemyslí spousta radikálních feministek nebo organizací na ochranu sexuálních menšin. V posledních letech jsme dnes a denně vystavováni různým radikálním myšlenkám a návrhů z okruhů radikálních feministek, LGBTI a jiných, většinou lidskými právy se zaštiťujících organizací. Jsme svědky permanentního zpochybňování rozdílů mezi muži a ženami, bagatelizování některých sexuálních deliktů a naopak přehnané nenávisti k jiným. Tento proces začal zřejmě odmedicalizováním a odkriminalizováním homosexuality. Na tento nesrovnatelný proces se odvolávají propagandisté různých rádooby „neškodných“ sexuálních minorit. Agenda „trans-“, lobbistů pak v poslední době jednak zlehčuje biologické rozdíly mezi pohlavími, jednak označuje medicínské přístupy ke změně pohlaví za delikventní činy. Sexuologie se tak dostává do zajímavé kontroverzní situace. Referát se snaží hledat roli vědecké sexuologie v této aktuální legislativní a lidskoprávní agendě.

12:30 Nastává osobní výměna zkušeností,

někdo se jde projít, jiný poobědvat a tak...

14:00 Začíná 6A. část konference

Aktuální trendy

Julie Gaia Poupětová

Je čas založit v Čechách pozitivní sexuologii [sdělení – 20 minut]

Proč dospělí klienty učit sex, tedy vzdělávat je v oblasti sexuálních dovedností, ale i oblastech funkční anatomie, párové sexuální komunikace a teorií sexuálního chování? Nejenže je „nedostatek sexuálních vědomostí“ tou vůbec největší brzdou pro jakýkoliv pokrok při řešení klientova problému, ale ještě důležitější je, že systém praktické sexuální edukace ve skupině přináší výrazný terapeutický efekt, a to jak u klientů s poruchami či dysfunkcemi, tak i u nedagnostikované části populace, jejichž pocíťované obtíže v partnerském životě lékaři nemohou a nedokáží z objektivních důvodů řešit. Současná sexuologická praxe zejména v případě neorganických poruch stojí v obdobné slepé uličce jako současná klasická psychologie. Aby z utrápených nedělala jen méně utrápené a mohla, zejména v dlouhodobých vztazích, zajistit uspokojivý a šťastný sexuální život klientů (pacientů), je třeba dostupné terapeutické nástroje rozšířit o odborný systém rozvoje kompetencí, který stojí na klíčových předpokladech (1) opustění pudového přístupu k sexualitě, (2) vědomé práci s afektem studu v léčebné a terapeutické praxi a (3) praktické akceptaci, že existuje velká část sexuálního chování, kterou se klienti můžou naučit, přeučit a zejména doučit. Implementace takovýchto

[normalita ve vztazích a v sexu]

nových dovedností a kompetencí do osobního i partnerského života pak přináší prokazatelně mnohem vyšší efekt uspokojivé sexuality, než pouhé pokusy o odstranění (často pouze domnělých) poruch a dysfunkcí. Tím nejsilnějším inspirativním zdrojem pro takovou revoluční změnu je nový obor pozitivní psychologie a zejména pak práce jednoho ze zakladatelů tohoto oboru v USA, Martina Seligmána. Logickým vyústěním potřeby takové změny je návrh rozšířit skupinu sexuologicko-terapeutických nástrojů a založit v Čechách obor pozitivní sexuologie. Současně s tímto krokem uvést do praxe čtyřstupňový tréninkový program pro vzdělávání sexuálních terapeutů a lékařských odborníků, který umožní zavedení systému praktické sexuální edukace klientů založeného na rozvoji kompetencí a jeho následnou implementaci do široké terapeutické praxe. S ohledem na solidní vědecká data, která podporují zásadní význam rozvoje nových kompetencí pro uspokojivý sexuální život je logický a legitimní apel na potřebu začlenit obor pozitivní sexuologie mezi běžně dostupné terapeutické přístupy akceptované českou odbornou veřejností a přehodnotit postoje české sexuologie k nemedikamentózním edukačním terapeutickým zásahům a k jejich vysoce preventivnímu efektu.

Zdeňka Řezníčková

Partnerský sadomasochismus vs. partnerské vztahy [sdělení – 20 minut]

Jak fungují vztahy lidí, jejichž součástí života je tzv. partnerský sadomasochismus? Lze opravdu prožít vztah jako v populárních sadomasochistických románech či filmech? Partnerský sadomasochismus je nejčastější formou sadomasochistických aktivit a zároveň jedinou sexuální variací, která umožňuje vzájemnou komplementaritu partnerů. Sadomasochistické aktivity se v tomto případě odehrávají za vzájemného souhlasu a mohou tvořit základ partnerského vztahu. Tento příspěvek se zaměří na vymezení sadomasochistického vztahu, jeho specifika a přiblíží problematiku poradenství v této oblasti.

Markéta Zika Koppová

Nové způsoby vzdělávání v oblasti sexuality na ZŠ a SŠ [sdělení – 30 minut]

Tento příspěvek představuje ucelený vzdělávací projekt s názvem Zdravé dospívání, který je realizovaný pod záštitou organizace Hnutí za aktivní mateřství. Projekt zahrnuje čtyři interaktivní semináře vhodné pro základní i střední školy. Tématem jednotlivých seminářů jsou: Změny v dospívání, Menstruace, Intimita v dospívání, Pochopení mužské a ženské polarity, Antikoncepce jako prevence rizik nechtěného početí, Podpora zdravého přístupu k partnerství, Těhotenství a Porod. Semináře jsou vedeny zábavnou a prožitkovou formou tak, aby byly pro žáky zajímavé a odpovídaly jejich současným potřebám. Naším cílem je lepší informovanost, podpora zodpovědného přístupu, vytvoření vlastního názoru s důrazem na respekt k vlastním pocitům a vnímání vlastní sebehodnoty tak, aby bylo období dospívání vnímáno jako pozitivní součást života.

[normalita ve vztazích a v sexu]

Hana Malinová, Jiří Vopravil

Kdo se žíví sexem? [sdělení – 15 minut]

Interpretace časových řad. Sledování vývoje epidemiologických a sociálně-demografických charakteristik sexuálních pracovníků, klientek Rozkoše bez rizika.

14:00 Začíná 6B. část konference **Sexuologické praktikum I.**

Pavel Rataj

Co bys chtěl/a po těch letech [workshop – 90 minut]

Pojďme se tedy podívat na to, co se děje po letech v našich partnerstvích! Pojďme se podívat na to, kam se ztrácí naše blízkost, touhy, sny, vášně, důvěrné rozhovory, zájem, experimenty, dobrodružství, momenty niterného spojení... Pojďme se podívat, co je za výroky: Stále mi jen něco vyčítá. Ať udělám cokoli, stejně je to špatně. Strašně moc pracuje. Stále vidí jen děti. Nemáme čas. Stále není doma. Raději to už nezkouším. Stále mě odmítá. Nemá o mě zájem. Potřebuji více svobody, tady se nenechá dýchat! Pojďme se podívat na to, jak se naše vztahy plní zklamáním, smutkem, nudou, zákazy, odcizením, nepochopením, výčtkami, zraněním, nezájmem či ztrátou intimitity. Pojďme se spolu zamyslet nad tím, proč to tak je, proč tomu tak musí být, nebo co odlišuje páry, které to tak nemají.

15:30 Účastníci společensky ko(nve)rzuji, popíjejí, pojídají...

16:00 Začíná 7A. část konference **(Ne)zdravé sexuální chování**

Jaroslav Flégr

Sexuální chování a preference naší populace zjišťované pomocí anonymní internetové studie [sdělení – 30 minut]

Jednou z metod studia sexuálních preferencí a sexuálního chování populace je anonymní internetový dotazník. Hlavní výhodou metody spočívá v možnosti získat v krátkém čase odpovědi od tisíců až desetitisíců respondentů. Při vyplňování internetového dotazníku mají respondenti větší počet větší pocit v soukromí a anonymity, takže jsou ochotni sdělovat i takové informace, které by jinak nebyli ochotni poskytnout. V minulých dvou letech jsme pomocí rozsáhlého internetového dotazníku zahrnujícího přes 700 otázek sebrali data od zhruba 50 tisíc českých a slovenských respondentů. Získané výsledky se v mnohém shodují s výsledky získanými pomocí jiných technik, v něčem se však liší. Například ukazují, že zastoupení osob s neheterosexuální sexuální orientací je výrazně vyšší, než se obvykle uvádí. U mužů a žen činí shodně zhruba asi 10%, přičemž u žen vykazuje zhruba polovina z tohoto počtu bisexuální orientaci, zatímco u mužů je výskyt bisexuálů výrazně nižší. Překvapivým

[normalita ve vztazích a v sexu]

zjištěním nové studie je relativně vysoký počet osob (asi 4%) uvádějících, že jsou, nebo že mohou být, transsexuální. Zhruba polovina žen s podezřením na transsexualitu přitom uvádí, že je bisexuální orientace, naproti tomu téměř všichni muži s tímto podezřením uvádějí, že jsou heterosexuální. Sběr dat nadále pokračuje, přičemž hlavní část dat, která se týká parafilii, zatím nebyla z větší části vyhodnocena.

Jan Kožnar

Parafilie, sexuální zdraví a zdravé sexuální chování [sdělení – 30 minut]

Příspěvek je inspirován stále častěji ve světě používaným termínem “sexuální zdraví” a s tím souvisejícím spojením “sexuální práva člověka” (viz Světová asociace sexuálního zdraví WAS a její kongres v Praze v tomto roce). Vychází z 30leté praxe sexuologického psychotherapeutického pracoviště v Psychiatrické nemocnici Bohnice, které provádí soudem nařízené ochranné léčení mužů, kteří spáchali závažné sexuální trestné činy, byli usvědčeni, potrestáni a protože jejich ovládací schopnosti byly znalecky posouzeny jako snížené, byli po odpykání trestu odesláni do terapeutické péče. Jejich diagnózou je parafilie, tedy sexuální deviace, kterou chápeme jako poruchu sexuálního motivačního systému. Průměrná doba jejich léčení na našem oddělení je kolem 2 let, a za dobu jeho trvání jím prošlo okolo 400 pacientů. Náš léčebný systém je založen na třech pilířích: biologická léčba, komunitní režimová socioterapie, a skupinová psychoterapie. Pacientům je farmakologicky tlumena produkce testosteronu, v komunitním režimu jsou behaviorálně vedeni k přijetí a respektování sociálních norem a pravidel a současně trénováni v překonávání frustrace, plynoucí z nemožnosti naplňovat jejich sexuální přirozenost. Ve skupinové terapii pracujeme na vytvoření jejich náhledu, tedy na kvalitní sebereflexi, zahrnující pochopení jejich narušeného sexuálního motivačního systému a na vytvoření pevné hranice mezi jejich vnitřním psychickým světem (včetně parafilní sexuální orientace a sexuálních fantazií) a sexuálním chováním, jež v případě úspěšnosti našeho léčení není recidivujícím. Úspěšnost našeho léčebného systému je vysoká: sexuální recidivu propuštěných pacientů máme nižší nežli 20% za celých 30 let. Naše léčení lze v jistém slova smyslu označit i jako kvalitní sexuální edukaci, které se nedostává běžné “zdravé” populaci mužů v naší zemi. (Viz příklady nezdravých postojů k sexu a sexualitě.) Mnohým zdravým mužům by naše léčení prospělo jako kompenzace chybějící sexuální edukace. Naši “vyléčení”, úspěšní pacienti byli diagnostikováni jako parafilní a jejich sexuální motivační systém je narušený. Dle respektovaných sexuologických teorií nebudou nikdy moci být označeni jako sexuální zdraví. Oni se však po léčbě chovají zdravě a neredividují. Bylo by tedy pro ně vhodnější mluvit o zdravém sexuálním chování místo o atraktivněji znějícím sexuálním zdraví. A nebylo by to tak zdravější i pro nediodagnostikovanou část populace?

Jitka Lindová

Chování mužů a žen a kvalitní partnerský vztah: Od svádění po prosazení vlastních zájmů [sdělení – 15 minut]

Neverbální chování hraje důležitou roli od počátku navazování partnerského vztahu až po dlouhodobé partnerské soužití. V průběhu hledání partnera je studován neverbální projev typický pro muže a ženy, jehož pravděpodobná funkce je upozornit potenciální partnery

[normalita ve vztazích a v sexu]

na atraktivní fyzické znaky nebo žádoucí vlastnosti jedince. Během navazování konkrétního vztahu byly popsány signály (především žen), které fungují jako pobídky (např. flirt) či naopak brzdy (odmítavé signály) v postupném rozvíjení vztahu, a na které muži značně variabilně reagují. V dlouhodobém vztahu naše výzkumy ukázaly na přetrvávající roli flirtu, pomocí něhož jedinci vyzdvihují svou atraktivitu vůči potenciálním sokům. Jinou strategií udržení vztahu je ale také zvýšená péče o partnera či úzkostné monitorování partnerova chování. Naše výzkumy také popisují dominantní a manipulační chování, jímž partneri prosazují svou vůli ve vztahu.

Dita Pichlerová

Bariatrický výkon u transsexuálních partnerek s lesbickou orientací, kazuistika

[sdělení – 15 minut]

Podle současného stavu vědeckého poznání se předpokládá, že pohlavní identita se zakládá již během nitroděložního vývoje a je nezávislá na pozdějších hormonálních a společenských vlivech. Pohlavní identita je vrozeným znakem a má výraznou biologickou složku. Je rovněž zřejmé, že se na jejím vzniku výrazně podílí hladina androgenů. V praxi se tento stav projevuje tak, že se transsexuální člověk cítí být opačným pohlavím, než je jeho vrozené. Mluvíme o transženě (MtF = male to female), které bylo při narození přiřazeno mužské pohlaví, ačkoli se cítí být ženou, a naopak transmuži, (FtM = female to male), kterému bylo přiřazeno pohlaví ženské. Tento stav nesouladu se označuje jako „pohlavní rozlada“ a může být pro postiženého člověka zdrojem značného nepohodlí až utrpení. V neřešených případech obvykle vede k závažným psychickým problémům a často až k pokusu o sebepoškození. Zmiňovaným řešením obvykle bývá změna pohlaví, běžně označovaná jako „přeměna“. Kazuistika uvádí v České republice ojedinělý případ, kdy se dvě životní partnerky, dříve muži (MtF), rozhodly společně podstoupit bariatrickou operaci. Obě prošly indikačním kolečkem a vybrána byla plikace, kterou podstoupily v březnu 2016. Kazuistika jednak přináší zajímavé pohledy na problematiku tělesného složení u transsexuálů, otázky psychologické péče a v neposlední řadě velmi rozdílnou úspěšnost léčby obezity jedinců se stejnou anamnézou, žijící v identickém sociálním prostředí.

16:00 Začíná 7B. část konference **Sexuologické praktikum II.**

Ludmila Trapková, Vladislav Chvála

Jak rozumíme sexualitě v bio-psycho-sociální perspektivě? [workshop – 90 minut]

Na lidskou sexualitu je možné se dívat prizmatem Engelova bio-psycho-sociálního modelu zdraví a nemoci. Jak mu však rozumíme dnes, čtyřicet let po jeho publikování? Co přinesl další vývoj teorie systémů? Po třiceti letech práce s rodinami se domníváme, že je nezbytné respektovat výsledky biologických, psychologických i sociologických výzkumů, máme-li porozumět vývoji sexuálního chování. Poukážeme na obtíže spojené s širokým bio-psycho-sociálním pojetím, které nutně překračuje hranice oborů, které se liší vzděláním, výzkumnou metodologií, mnohdy i rozdílným paradigmatem. Jako se biologické teorie sexuality málo

věnují vlivu sociálních systémů, tak se na druhé straně sociologové málo věnují jejím biologickým aspektům. Tak vzniká dojem, že jde o spor, zda sexuální vývoj, sexuální identita a orientace jsou výhradně biologicky podmíněné, nebo jsou dány sociální a kulturní normou. Bio-psycho-sociální teorie umožňuje prolnutí těchto pohledů. Sexualita jedince se vyvíjí v rodině (nebo její náhradě) a rodinný systém má tak na vývoj jednotlivce významný vliv. Není sporu o tom, že biologicky podmíněná sexualita je různě silně omezená a moderovaná sociálními normami a tlaky tak, aby byla zajištěná dostatečná reprodukce populace (máme-li vůbec v dlouhodobé perspektivě sledovat něco jako vývoj kultury). Kulturní tlak na sexuální vývoj jedince je pro každou kulturu specifický a zajišťuje její stabilní vývoj v soutěži s jinými kulturami. Tam, kde tyto kulturní vzorce preferují z pestré spontánní nabídky různých vývojových variací heterosexuální chování, populace (bez antikoncepce) sílí. Oslabení nebo úplné odstranění tohoto tlaku společnosti může podle našeho názoru vést k větší nestabilitě vývoje směrem k dospělé heterosexuality, k větší pestrosti sexuálního vývoje bez ohledu na reprodukční funkci. Není jisté, že si zastánci radikální dekonstrukce kulturních vzorců jsou takových důsledků pro vývoj evropské kultury vědomi. Oslabení konzervativních norem pochopitelně vede k větší svobodě jednotlivce, ke svobodnějšímu utváření sexuální identity. To se pak může jevit jako „přirozený stav“, ve kterém už není bisexualita a plodnost diktovány ani normou, a plodnost populace nemusí být zdaleka zaručena. Nestavíme se proti takovému vývoji, ale nabízíme širší pohled na tuto problematiku k jejímu lepšímu pochopení. Nabízíme workshop, ve kterém bude více času na prezentaci jednotlivých kazuistik, které ilustrují naše úvahy.

17:30 Rychle se přiblížil večer a s ním gala program,

rychle se převléci, přemalovati, předkrmíti a předpítí a i jiné úkony stihnouti...

19:30 Začíná 8. část konference

Společenský večer – humor, víno, zpěv a tanec

Účinkuje celé publikum, moderuje Jaroslav Prouza

Volba ombudsmana v oblasti sexu aneb s humorem nad vážným posláním

[Moderovaný a měnící se duel pozvolna přecházející do galavečera]

Veřejný ochránce sexuálních práv, řešitel sexuálních problémů? Jediného kandidáta na tuto funkci, Radima Uzla, bude s podporou diváků provázet Jaroslav Prouza, a to až do úplného vyvrcholení v podobě zvolení. A nebo také k hořkému konci, pokud ctěné publikum postaví Radimovi soupeře v podobě silnějšího kandidáta či kandidátky. Ombudsman nemusí stmelovat, ale poradit a pomoci musí umět a i v těžkých situacích s humorem se pevně chopit návrhu řešení. Až už situace bude pro naše bránice neúnosná, vyklidíme pódium cimbálovce a tanečním kracím, a víno poteče proudem! Tak tedy nenechte své odborné, osobní ale i vtipné a lechtivé doma. Protože společenský večer to vyžaduje!

22:00 Víno je téměř vypito, hlasivky vyzpívány,

bránice vysmáta, klouby vytančeny, závitý vytočeny, ebriety vyšperkovány, den druhý se blíží ke svému orgasmu...

22:30 Končí oficiální program druhého dne

moudří se jdou vyspat na další den, nedočkaví lačně diskutují odborná témata už teď a zkušení trénují na víkend. Posledním dvěma skupinám je k dispozici Klub Malé scény, neb zodpovědní organizační výborníci zamykají prostory konference. Dobrý večer, dobrou noc...

PÁTEK 9. ČERVNA 2017 DEN TŘETÍ

09:00 Dobrý den

Žádné formality a zdržovačky, jdeme rovnou na to...

09:30 Začíná 9. část konference **Sexuologické praktikum III.**

Julie Gaia Poupětová

Erotická komunikace [*workshop – 90 minut*]

Kdo umí mluvit o sexu? A kdo z nás v tom byl náležitě v období dospívání proškolen? Absolvovali jste ve škole předmět "Erotická komunikace"? Psali jste slohovou práci na téma "moje pubertální sexuální fantazie"? Nebo jste dokonce zkoušeli erotické a sexy dialogy v rámci předmětu rodinná výchova? Asi nemusím hádat. Přijďte si hravou formou vyzkoušet ochutnávku výuky "erotické komunikace" na našem workshopu. P. S. Ano, bude to trochu trapné, ale určitě to zvládnete :-)

11:00 Účastníci společensky ko(nve)rzuji, popíjejí, pojídají...

11:30 Začíná 10. část konference **Sexuologické praktikum IV.**

Klára Bártová, Zuzana Štěřbová

Problematika definice partnerských vztahů v psychologickém výzkumu

[*workshop – 90 minut*]

Lidé mohou navazovat širokou škálu partnerských vztahů, od one night stand až po manželství. Současné kvantitativní výzkumy přesto vztahy dichotomně dělí na krátkodobé a dlouhodobé, přičemž není ani v jednom případě pevně stanovená definice daného vztahu. Plánovaný workshop bude zaměřen na problematiku výzkumu partnerských vztahů. S jakými

[normalita ve vztazích a v sexu]

problémy se výzkumník potýká? Jak se jim vyhnout? Dají se partnerské vztahy takto kategorizovat? Dá se v kvantitativním výzkumu zhodnotit kvalita daného vztahu? Workshop se bude rovněž sestávat z přednášky o různých typech vztahů, jejich definicích a následné diskuse.

13:00 Vážení pozůstalí hodnotí konferenci,

ve vzduchu je cítit blížící se konec i začínající víkend, smutek se kloubí s nadšením, končí konferenční prožívání, nastává čas vzpomínek... Vlhké pohledy, tichá gesta i nadšená objetí, komunita ztrácí tvar a lidé se rozplývají do svých soukromých životů, až na skupinky hodně sdružených, kteří ještě chvíli setrvávají spolu. Tak za dva roky!

VÝSTAVY A POSTERY

Zuzana Truhlářová, Miroslav Mitlöhner

Sociální práce při sanaci lidských vztahů u osob ve výkonu trestu odnětí svobody

[poster]

Výkonem trestu odnětí svobody dochází k narušení přirozených rodinných, společenských a lidských vztahů. Pro jejich udržení nebo obnovení je významná práce sociálních pracovníků, kteří tvoří součást odborného týmu. Prováděné výzkumy mezi odsouzenými přinášejí poznatky o jejich nezastupitelnosti a důvěře, kterou mezi odsouzenými požívají a přispívají tak k sanaci lidských vztahů mezi blízkými osobami ve výkonu trestu a na svobodě.

Barbora Kepičová

Nahatý atelier

[výstava]

Po čtyřech letech se vracím na místo činu. A nepřijedu sama, ale se spoustou žen. Ty jsou pro mě inspirací k nekonečným pokusům. Budete tak moci kouknout na linoryty, olejomalby a kresby. Některé z žen budou prodejné, takže máte šanci ukořistění...

